

12

EGGOTE

1979 Kovas

EGLUTė

1979 kovas

TURINYS

- 3 NUVIRTO!, V. Šimaitis
- 4 POTVYNIAI, I. Grigaitienė
- 7 GALVOSŪKIAI, R. Račkauskienė
- 11 SNIEGO SENIS, I. Arnauskaitė
- 12 DARBELIAI
- 16 MŪSU EILĖS
- 18 MILŽINAS, KURIS BIJOJO DRUGELIŲ,
D. Harisonas, vertė R. Rudaitytė
- 25 PENKI MAŽYČIAI ZUIKUČIAI, N. Pemkutė
- 32 NUOTRAUKOS

PIEŠINIAI

- 1979 m. viršeliai — Jono Tričio
Skyrių vinjetės — Zitos Sodeikienės
Kitos iliustracijos:
J. Paukštienės — 3
P. Osmolskio — 4
V. Kasniūno — 5
A. Sruoginienės — 7, 19, 31
I. Grigaitienės — 11
A. Baluko — 18
Z. Sodeikienės — 21
R. Lapšienės — 23
L. Vaitkienės — 25, 26
A. Trinkūno — 27, 29, 30

REDAKCIJA

Vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, skyrius tvarko: gamtos — I. Grigaitienė, kalbos — R. Račkauskienė, pasakų — A. Vygantienė.

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintėlis lietuviškas laikraštėlis vaikams išėivijoje. Leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Conn. 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription—\$7.00; single copy—\$0.75. Second class postage paid at Putnam, Conn. 06260
EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

NUVIRTO!

Viktoras Šimaitis

Mes pastatėm
Sniego Senį
Ilganosį
Besmegenį.

Gal jam kojas
Kas pakirto?
Senis ėmė
Ir nuvirto!

Nepakėlėm —
Toks didžiulis.
Tegu guli
Atsigulęs!

POTVYNIAI

Irena Grigaitienė

Upėmis teka vanduo, nusausindamas žemę. Upės turi savo vagas, kuriomis vanduo čiurlendamas bėga. Abiejuose upės vagos pusėse yra žemuma. Ši žemuma yra upės atlaja, kur kartais vanduo išsilieja. Čia auga visoki augalai ir vietomis net medžiai. Upėje atsiradus daugiau vandens, atlaja prisipildo vandeniu. Tuomet daug daugiau vandens nuteka žemyn į jūrą ar į vandenyną.

Aplink upę esanti žemuma yra labai derlinga. Pati upė yra naudojama susisiekimui ir pramonei. Todėl prie upių atsirado žmonių gyvenvietės, kurios paskui išaugo į miestus. Žmonės įsikūrė prie upių, nes galėjo dirbti derlingą žemę, o vėliau pasinaudoti upės jėga elektrai gaminti. Pasižiūrėk į JAV žemėlapi. Kurie miestai išaugę prie upių? Pasižiūrėk į Lietuvos žemėlapi. Kurie miestai yra upės pakrantėse?

Potvyniai kyla, kai upėje vandens pasidaro tiek daug, kad jis nebetelpa atlajos krantuose. Vanduo kyla aukštin, užsemdamas žmonių gyvenvietes ir veržiasi tolyn į apylinkes. Vandens kiekis dažnai padidėja nuo didelių liūčių.

1972 m. birželio mėnesį iškrito labai daug lietaus, kai Floridos pakrantėse siautė uraganas "Agnes". Mūsų žemyne tada iškrito 25 kubinės mylios vandens. Toks kiekis vandens gali užlieti visą Delaware valstiją 20-ties pėdų gilumo ežeru.

Kai nuo lietaus patvino upės, jos išnešė krantus, užtvindė kanalus ir vanduo veržėsi visur, apsemdamas žemę. Nutrūko elektros laidai. Vandens ir vėjo padaryta žala buvo milžiniška. Daug žmonių neteko savo namų ir daug žmonių žuvo. Vanduo vis liejosi ir liejosi, kol pagaliau pradėjo atslūgti. Vandeniui atslūgus, prasidėjo apsivalymo ir taisymo darbai. Buvo padaryta milijoniniai nuostoliai.

Kita potvynių priežastis yra tirpstantis sniegas. Kai žiemą daug prisninga, o pavasarį sniegas pradeda tirpti, vanduo subėga į upes. Kartais prie tirpstančio sniego dar prisideda pavasario lietus. Žemė dar būna sušalus ir nepajėgia sugerti tiek daug vandens.

Potvyniai yra labai seni gamtos pasireiškimai. Jie daro žalos tam tikrose vietose, nors ne kiekvienais metais. Kilus potvyniui, nukenčia arti gyvenantieji žmonės ir gyvūnija. Įvairiose vietovėse kas metai nuo potvynių žūva 80 žmonių ir apie 75 tūkstančiai priversti išsikelti iš savo namų. Nuostoliai padaromi todėl, kad gyvenvietės įsikūrė per arti upių. Nepalikta užtenkamai vietos vandeniui išsiplėsti.

Dabar meteorologai stebi kritulių kiekį ir yra daromos pastangos kontroliuoti potvynius užtvankomis, arba supilant upėms aukštesnius krantus.

ŠLIURĖ IR KEPURĖ KALBA

paruošė R. Račkauskienė

I. Žmonių elgesio palyginimai

Kartais lyginame žmonių elgesį su kai kuriomis gyvulių ypatybėmis, pavyzdžiui — lėtas kaip vėžlys. Įrašyk gyvulių vardus su labiausiai tinkančiomis ypatybėmis.

gudri kaip	BITĖ
tyli kaip	STIRNA
didelis kaip	LAPĖ
darbšti kaip	DRAMBLYS
pikta kaip	ŠIRŠĖ
užsispyręs kaip	OŽYS
greita kaip	PELĖ

II. PATARLĖS

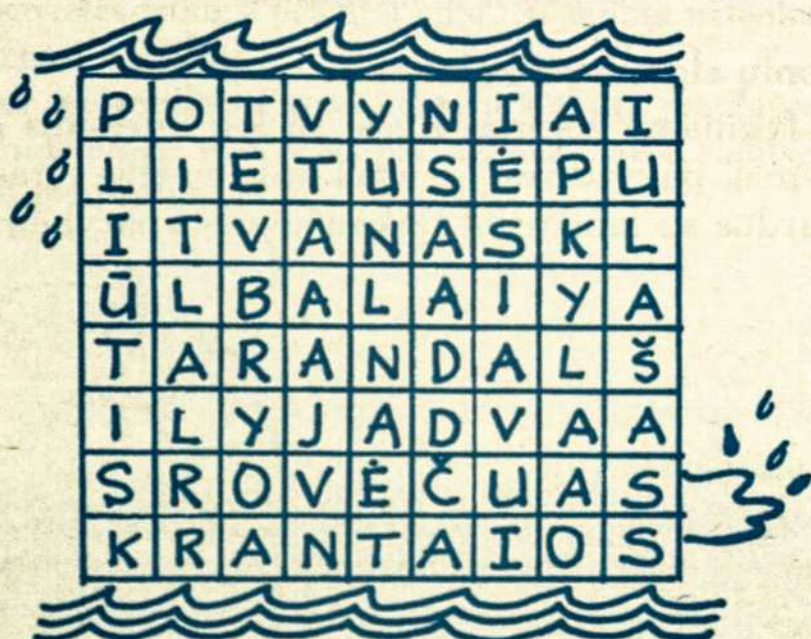
Ar gali paskaityti šias lietuviškas patarles?

1. samugrasta sodėg oraden.
2. samskinl piak sirasavap — signitrut piak uodur.

III. POTVYNIO GALVOSŪKIS

Surask visus čia surašytus žodžius kvadrato. Iš likusių raidžių sudėk žodį, kuris reiškia daiktą galintį išgelbėti žmones, kai būna labai didelis potvynis.

potvyniai lašas lietus kyla
upė liūtis tvanas vanduo
bala krantai randa srovė lyja

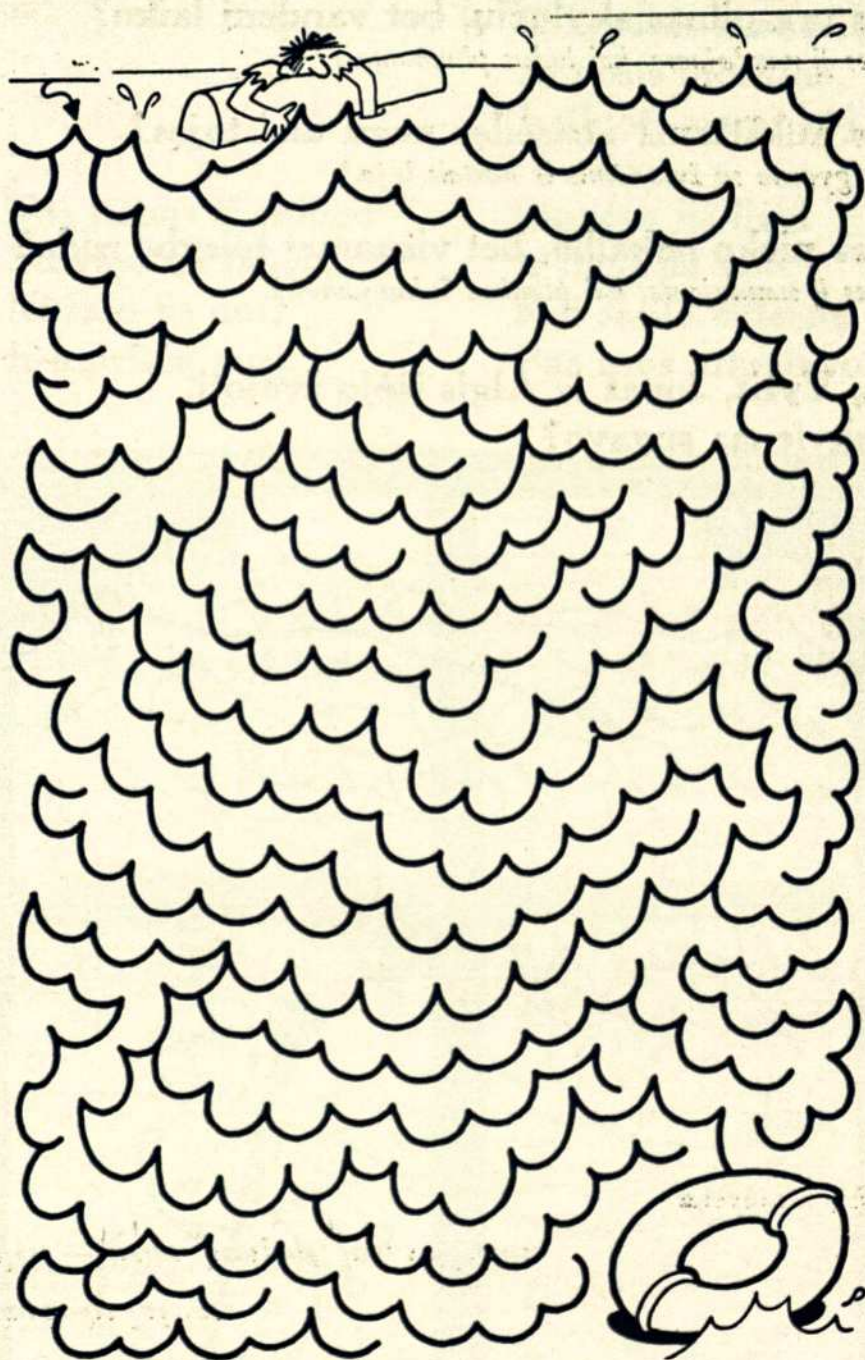
IV. VAIKŲ ŽAIDIMAI

Ar gali atspėti, kokie žaidimai čia aprašyti? Žaidimų vardų raidės yra sumaišytos.

1. Vaikai rankomis laikosi ir aplinkui šoka.
2. Vaikai vienas kitą gauda.
3. Vienas vaikas ieško pasislėpusių vaikų.
4. Vaikai greitai bėga, bandydami vienas kitą pralenkti.
5. Vaikai rieda ant mažų ratukų.

elratis
nėsdygau
pyslenės
tynėslenk
kaidurie

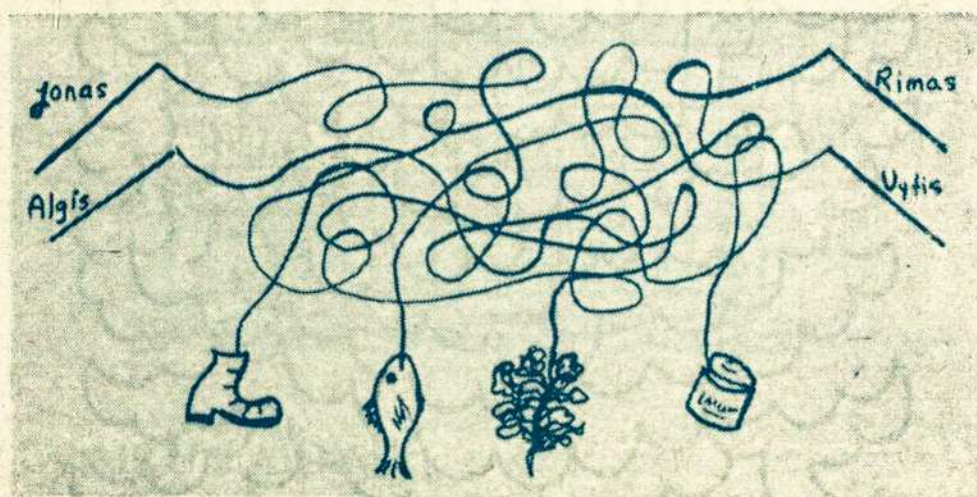
Ľahobék skęstantí žmogų.

V. MİSLĖS

1. Kas krinta, bet niekuomet neužsigauna?
(Jis krinta lauke ir būna šlapias.)
2. Kas yra pilnas skylių, bet vandenį laiko?
(Mes jį naudojame, kai indus plauname.)
3. Kas aukštesnis atsisėdęs negu atsistojęs?
(Jis gyvena su žmonėmis ir kartais loja.)
4. Nors nieko nekalba, bet visuomet teisybę rodo?
(Mes jį naudojame, kai plaukus šukuojamės.)

Rimas, Vytis, Jonas ir Algis išėjo žvejoti.
Ką kiekvienas sugavo?

Galvosūkių atsakymai:

- V. Mįslės: — lietus, kempinė, šuo, veidrodis.
III. Lieka žodis laivas.
II. Patarlės — 1. Atsargumas gėdos nedaro ir 2. Linksmas kaip pavasaris, turtingas kaip ruduo.

SNIEGO SENIS

Irena Maria Arnauskaitė

Jo rūbas iš snaigių,
O šypsnis iš anglių;
Jo nosis morkinė,
Ir šluota parankėj.

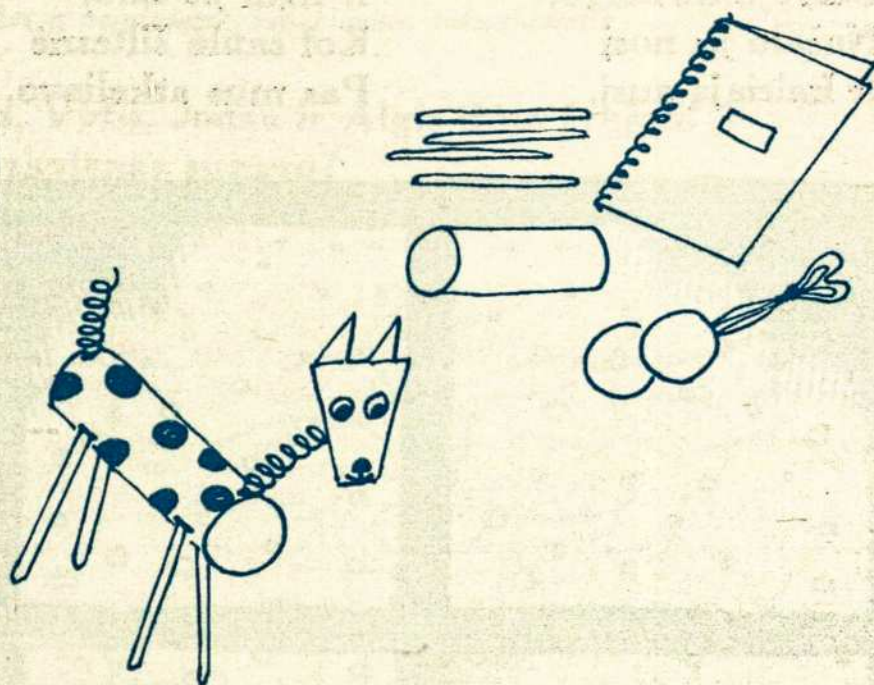
Tas ponas iš sniego
Stovėjo už lango,
Nušalo jis nosį
Ir kairiąją ausį.

Stovėjo jis ilgai
Ir ilgai jis šalo,
Kol saulė šiltesnė
Pas mus atkeliavo.

JUDANTIS GYVULIUKAS

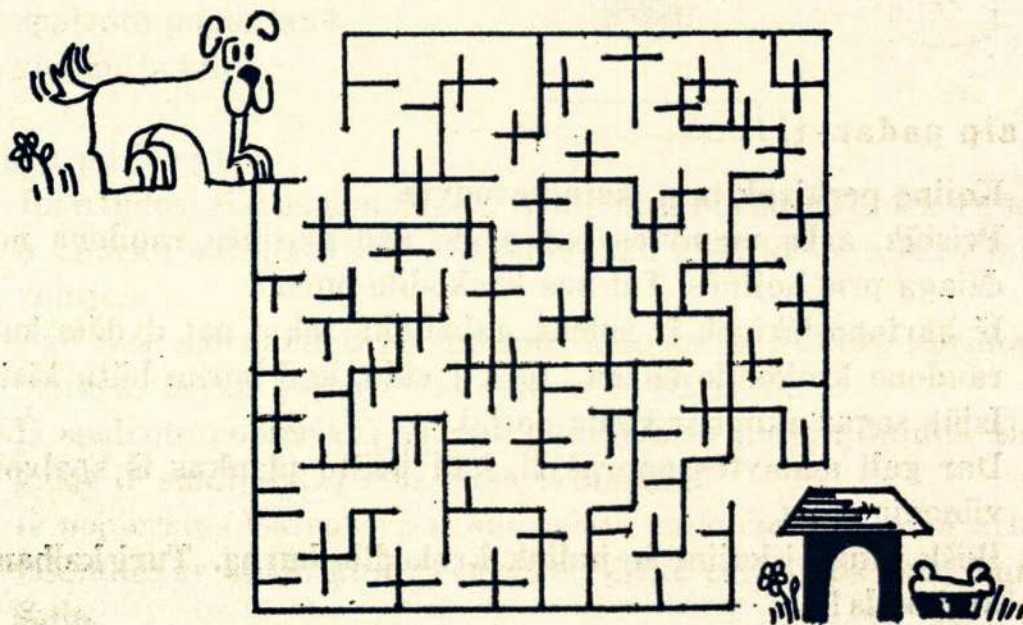
Ko reikia:

1. seno sąsiuvinio su kartoniniais viršeliais ir suktos vielos arba plastiko nugarėle
2. kartoninio cilindro
3. keturių plonų pagaliukų
4. žirklių
5. klijuojamo popieriaus (scotch tape arba masking tape)
6. klijų ir žirklių
7. dažų ar spalvavimo pieštukų (magic markers)

Kaip padaryti:

1. Nukirpk sąsiuvinio viršelius ir išlaisvink nugarėlės vielą. Paprašyk tėvelio, kad replėmis nugnybtų du gabaliukus vielos. Vienas bus gyvuliuko kaklui, kitas uodegai.
2. Kartoninį cilinderį išdažyk taškais, dryžais, kaip tik nori.
3. Vienam cilinderio šone žirkklėmis padaryk keturias skylutes gyvuliuko kojoms, taip kaip paveiksle parodyta. Pagaliukus patepk klijais ir įkišk į skylės. Leisk išdžiūti.
4. Iš kartoninio viršelio iškirpk gyvuliuko galvą. Įpiešk akis, nosį ir tt. Gali iškirpti ir trikampes ausis. Jas priklijuok klijuojamu popieriumi iš abiejų pusių, kad stovėtų.
5. Iš kartoninio viršelio iškirpk du apskritimus. Jie turi būti tokio dydžio kaip cilinderio skylė.
6. Cilinderio abiejuose galuose išdurk labai mažą skylutę. Pro skylutę įverk vielą kaklui ir uodegai. Pritvirtink klijuojamu popieriumi iš vidaus.
7. Iškirptoje galvoje taip pat įdurk skylutę. Įverk vielos gabaliuką ir pritvirtink klijuojamu popieriumi.
8. Abu cilinderio galus uždenk kartoniniais rutuliais ir priklijuok.

Nuvesk šuniuką į būdą.

KALBANTIS KROKODILAS

Ko reikia:

1. senos kojinės
2. raudonos medžiagos gabaliuko
3. žirklių ir adatos su siūlu
4. kartono gabaliuko
5. trijų sagų
6. spalvotų vilnonių siūlų

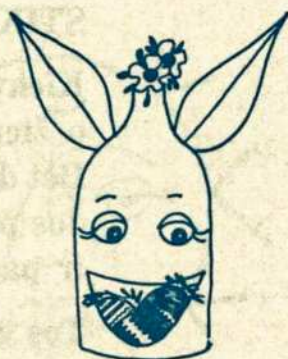
Kaip padaryti:

1. Kojinę perkirpk taip, kaip parodyta.
2. Prisiūk, arba mamytės paprašyk, kad prisiūtų raudoną medžiagą prie kojinės. Tai bus krokodilo burna.
3. Iš kartono iškirpk ir sulenk gabaliuką tokio pat dydžio kaip raudona krokodilo burna. Įdėk į vidų, kad burna būtų kieta.
4. Įsiūk sagas akims ir vieną nosiai.
5. Dar gali mamytės paprašyti, kad įsiūtų plaukus iš spalvotų vilnonių siūlų.
6. Įkišk ranką į kojinę ir judink krokodilo burną. Turi kalbantį krokodilą!

VELYKINIS KREPŠELIS

Ko reikia:

1. didelio plastikinio butelio
2. spalvoto popieriaus
3. spalvavimo pieštukų (magic markers)
4. žirklių ir klijų arba klijuojamo popieriaus

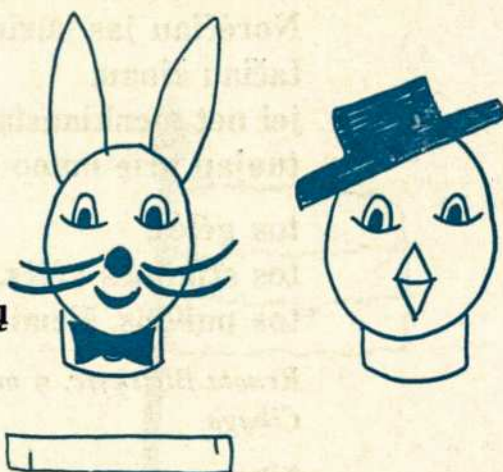
Kaip padaryti:

1. Iš spalvoto popieriaus iškirpk dideles zuikio ausis ir perlenk pusiau.
2. Plastikiniame butelyje iškirpk skylę, panašią į didelę burną.
3. Ant butelio nupiešk akis. Priklijuok popierines ausis. Butelio viršų papuošk dirbtinėm gėlėm ar kuo kitu.
4. Į zuikio burną gali įdėti margučių ar saldainių.

PAPUOŠTI KIAUŠINIAI

Ko reikia:

1. tikrų arba plastikinių kiaušinių
2. spalvoto popieriaus
3. žirklių ir klijų

Kaip padaryti:

1. Jei naudosi tikrus kiaušinius, reikia imti nevirtus. Įdurk viršų ir apačioj mažą skylutę. Išpūsk laukan visa, kas yra kiaušinio viduje.
Gali taip pat naudoti plastikinius kiaušinius. Tokius, kuriuose mamytė perka kojines. Šie didesni ir stipresni.
2. Iš spalvoto popieriaus iškirpk gana plačią juostą. Sujunk abu galus ir suklijuok. Į ratą įstatyk kiaušinį.
3. Iš popieriaus iškirpk visa, kas reikia zuikučio snukučiui arba viščiuko, ar kokio kito gyvuliuko. Viską priklijuok prie kiaušinio.

MŪSŲ EILĖS

STIKLINĖS GĖLĖS

Kiekvieną pavasarį gražios gėlės žydi,
o žiemą miršta.
Bet dar gražesnės gėlės tiktai žiemą gimsta.
Jos puošia visus langus
ir pagražina vargingiausią namelį.

Tos gėlės Dievo siųstos.
Niekas jų nepasodino,
niekas jų nelaistė.
Jos puikiai auga ir džiugina mane.

Naktį, kai mėnulis šviečia,
tos gėlės žiba
kaip deimantai brangiausi.

Norėčiau jas surinkti nuo langų,
tačiau žinau,
jei net menkiausią baltą žiedą prisiliesčiau,
tuojau prie mano pirštų ir sutirptų

tos gėlės,
tos stiklinės gėlės,
tos puikios, žieminės ledo gėlės.

*Renata Bielskytė, 9 m.
Čikaga*

*Daiva Grybaitė
Torontas*

*Indrė Rudaitytė
Čikaga*

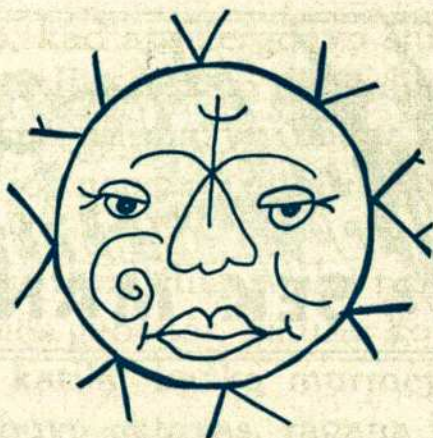
SAULĖ

Anksti iš ryto
Saulė nušvito.
Aš pabudau
Ir saulę pamačiau.

Saulės spindulėliai,
Maži žiburėliai.
Jie yra gelsvi
Ir labai karšti.

Saulė motinėle
Mus visus sušildė —
Paukščiai sučiulbėjo,
Vaikai šokinėjo.

*Dana Didžbalytė, 8 m.
Čikaga*

Dana Didžbalytė

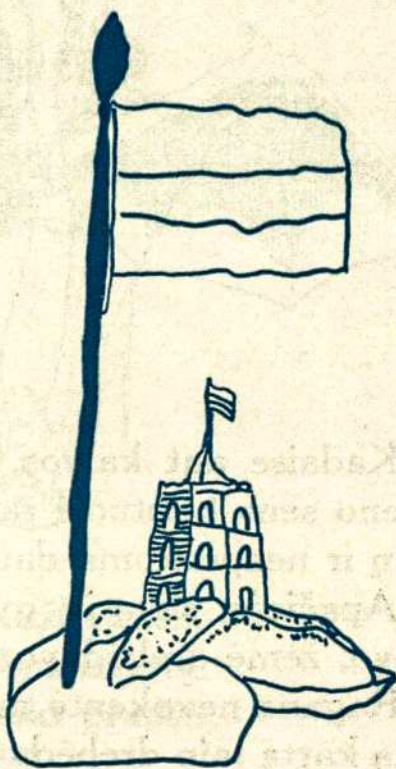
TĖVYNĖJ LIETUVOJ

Ten toli, toli prie jūros,
Toli už krantų,
Ten pievos lygios
Už tylių miškų.

Ten visi kalba viena kalba:
Tai nepamirštama tauta!
Nors ši žemė užimta kitų —
Neužmiršim jos gražių laukų.

Pamiškėj matyti
Svyruojantys beržai —
Jie toli, toli
Gražioj Tėvynėj Lietuvoj.

*Elena Budinskaitė
Hamiltonas*

*Daiva Jurkutė
Otava, Kanada*

MILŽINAS, KURIS BIJOJO DRUGELIŲ

Iš Dovydo Harisono "Milžinų Pasakos".

Iš anglų kalbos vertė Regina Rudaitytė, 1977 m.

Kadaise ant kalvos, senoje girgždančioje trobelėje, gyveno sena keistuelė ragana. Ji turėjo vienuoliką juodų kačių ir neapsakomą daugybę vorų ir šikšnosparnių.

Apačioje, slėnyje, gyveno didžiulis milžinas. Kai jis eidavo, žemė drebėdavo.

Ragana neapkentė milžino, nes nuo jo žingsnių kiekvieną kartą taip drebėdavo žemė, jog šikšnosparniai krisdavo nuo trobelės lubų tiesiog jai į sterblę arba pliumpėdavo į sriubą.

Kartais ragana taip įsirsdavo, kad apsižergdavo šluotą ir lėkdavo į slėnį milžino išbarti. Bet tokiam didžiuliam milžinui ragana atrodė ne didesnė už mažytį uodą, zyžiantį apie galvą. Todėl visiškai jos nepaisė, o tai raganą dar labiau pykino.

Galų gale ragana nutarė užburti milžiną. Vėlai naktį ji ėmė virti apžavus iš nuodingosios gebenės, kiaulės kojų ir usnių. Maišė kunkuliuojantį katilą, kažką murmėjo, kikenė ir klykavo. Kai viralas buvo gatavas, ragana išsprogino akis ir sukranksėjo:

**“Kunkuliuoki, virale užkeiktas,
Milžinui rytoj tikrai bus baigta.
Kai manieji burtai veikt pradės,
Viskas akyse jo padidės.
O tada ir žmonės, ir daiktai
Įvays jam baimės, kaip matai”.**

Kitą rytą milžinas pramerkė akis — pasižiūrėti, ar graži diena. Ir pirmiausia pamatė voverę, liuoksinčią medyje. Dėl raganos burtų voverė milžinui atrodė du kartu didesnė už jį patį.

Iš to siaubo milžinas net sustaugė, šoko atatupstas ir išvertė tris medžius.

Ieškodamas kirmėlaičių, ant žolės nutūpė paukščiukas. Bet užburtam milžinui paukščiukas pasirodė dusyk už jį didesnis. Šį kartą milžinas įkrito į tvenkinį ir ištaškė beveik visą vandenį.

Visi daiktai vargšui milžinui atrodė už jį didesni. Net drugelis jį išgąsdino!

Laumžirgis atrodė toks stiprus, kad lengvai galėjo milžiną nusinešti. O pamatęs atšliaužiant pūkuotą vikšrą, milžinas taip nusigando, jog klykdamas nudūmė į tolimiausią slėnio kraštą.

Ir tada sena keistuiolė ragana praūžė virš jo, smagiai kikendama.

— Na, ir kaip tau patinka mano stebuklingi burtai? — suspiegė ji. — Gal dabar jau būsi mandagus, tyliai vaikščiosi, nebedrebinsi žemės ir netrukdysi man vakarieniauti.

O kokia didžiulė ta ragana atrodė milžinui, kai skraidė aplink jį! Drebedamas iš baimės, milžinas išlėkė iš slėnio ir pasislėpė už kalno.

Kaip tik toje kalno pusėje buvo nedidelis miestelis, ir keliu ėjo mažas berniukas.

Pamatęs berniuką, milžinas persigando, užgriuvo ant valstiečio daržinės ir suplojo ją tarsi kokį vabaliuką.

— Neskriausk manęs! — šaukė milžinas. — Tu juk esi didesnis.

— Kokios kvailystės. Aš tik mažas berniukas, o tu didžiulis milžinas.

— Žinau, — atsiduso milžinas, — Bet ragana, gyvenanti ant kalvos, mane užbūrė, ir dabar visi man atrodo didesni, negu aš. Todėl išsigąstu ir paukščių, ir drugelių, ir kirmėlaičių, ir voveraičių, ir vikšrų, netgi mažų berniukų. Ką man daryti?

Berniukas atsisėdo šalia milžino ir ėmė galvoti, kaip čia jam padėjus. Netrukus sugalvojo.

— Gal tau reikėtų akinių? — tarė jis milžinui. — Pro juos vėl matytum daiktus tokio didumo, kokie jie yra iš tikrųjų. Eime pas akių gydytoją, gal jis tau padės.

Milžinui šis pasiūlymas labai patiko. Bet, einant keliu į miestelį, milžiną išgąsdino bitė, ir jis netyčia paspyrė vėjo malūną. O karvė milžinui įvarė tokį siaubą, kad jis pargriuvo ir sugriovė vištidę.

Pabūgęs mažo šunelio, milžinas nutraukė keletą virvių su švariais skalbiniais.

— Gal geriau palauk čia, — pasiūlė berniukas. — Aš atnešiu tau akinius.

— Gerai, — atsiduso milžinas. — Tik paskubėk.

Milžinas atsisėdo pakeleje ir ėmė laukti.

Berniukas netrukus sugrįžo didžiuliais akiniais nešinas ir tarė:

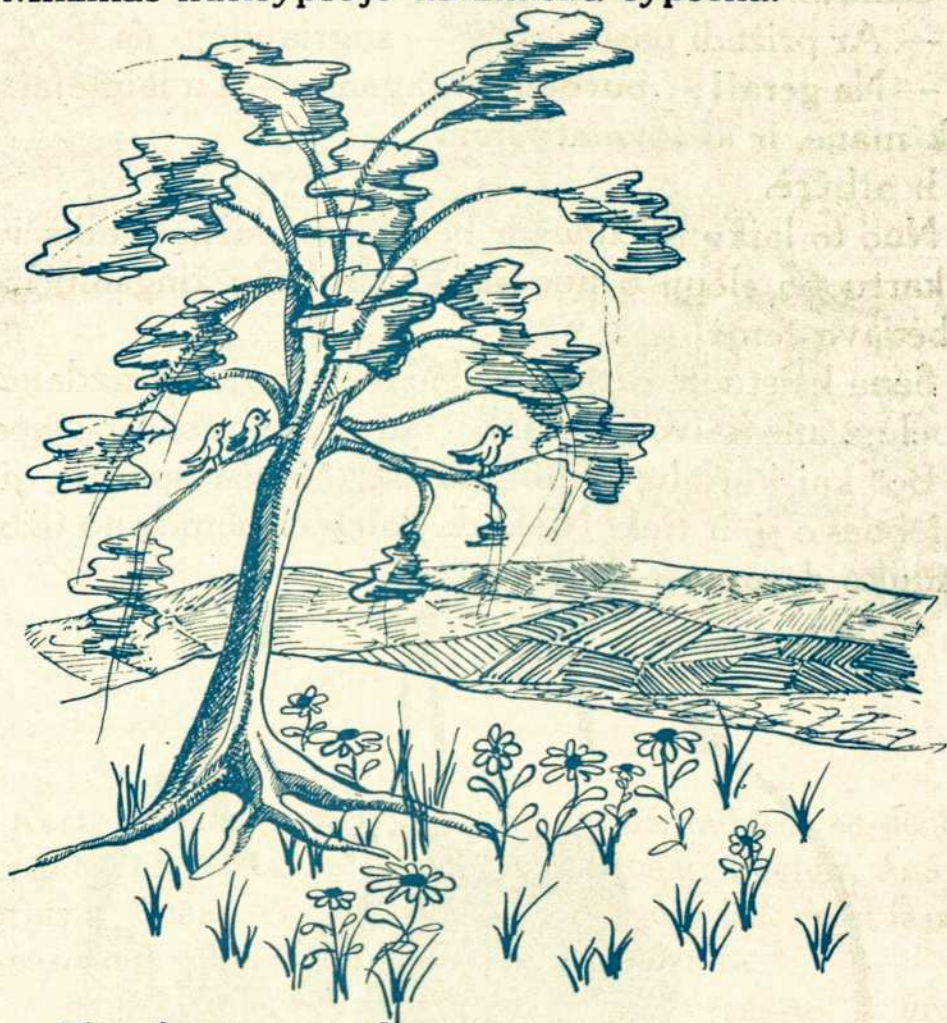
— Turėtų tikti. Tai didžiausi akiniai, didesnių jau negavau.

Milžinas užsidėjo akinius ant nosies ir pažiūrėjo pro juos. Berniukas atrodė mažytis, toks, kaip kiekvienas mažas berniukas ir turi atrodyti dideliui milžinui.

Paukščiai atrodė ne didesni už uodus.

Medžiai — ne aukštesni už žolę.

Milžinas nusišypsojo milžiniška šypsena.

— Tu tikrai geras draugas, — tarė jis berniukui. — O dabar eime į tą kalvą.

Ir nusinešė berniuką prie senos, girgždančios trobelės, kurioje gyveno ragana.

Išvydusi juos ateinant, ragana anaip tol nesidžiaugė.

— Štiš! Eikit šalin! — suspigo ji. — Palikite mane ramybėj!

Bet ši kartą milžinas jau neišsigando. Jis atėmė iš raganos šluotą, ant kurios ji skraidydavo, ir perlaužė lengvai, nelyginant degtuką. Rėkaudamas išvaikė visas vienuolika kačių. Paskui iš senos, girgždančios trobelės išbaidė visus vorus ir šikšnosparnius.

Galiausiai milžinas čiupo ir pačią raganą.

— Ar prižadi pasitaisyti? — sugriaudėjo jis.

— Na gerai! — burbtelėjo ragana. — Tu laimėjai. Paleisk mane, ir aš tave atbursiu.

Ir atbūrė.

Nuo to laiko milžinas ir berniukas dažnai vaikščiodavo kartu po slėnį, o nuo sunkių milžino žingsnių ir vėl drebėdavo žemė.

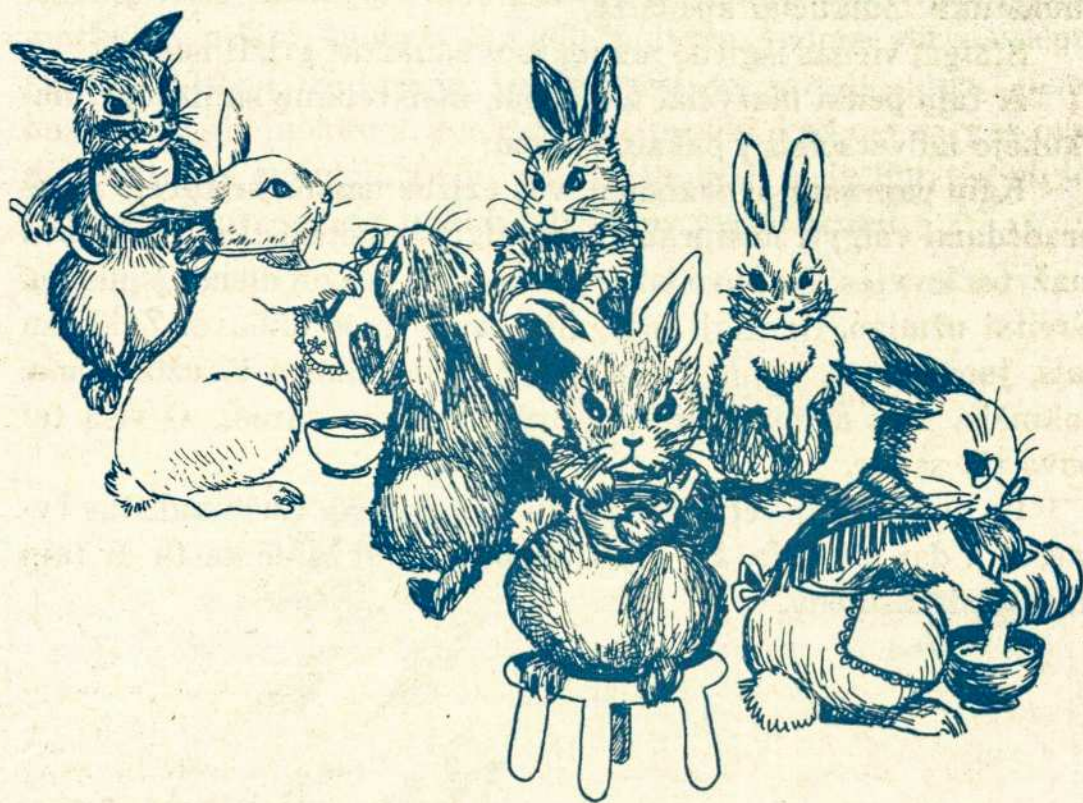
Sena keistuoelė ragana sėdėdavo senoje, girgždančioje trobelėje ant kalvos ir kažką murmėdavo sau po nosim.

Bet kai į sriubą pliumptelėdavo šikšnosparnis, ji tik išgriebdavo jį, ir tiek. Niekada daugiau nemėgino užburti berniuko draugo — milžino.

PENKI MAŽYČIAI ZUIKUČIAI

Nida Pemkutė, 10 m.

Kartą mažame namelyje gyveno mama zuikienė su penkiais mažyčiais zuikučiais. Jų vardai buvo : Jonas, Paulius, Andrius, Audrius ir Tomas. Visi tyliai, stipriai miegojo. Tik rytui išaušus, visi pašoko iš savo guolių ir nubėgo pas mamytę.

— Ar galime mes nubėgti pas draugę mergaitę, — prašosi mažieji. — Mūsų draugė gyvena ten kalnelyje.

— Gerai, tik, jeigu jūs sugrįšite namo, kai aš jus pašauksiu, — atsakė mama.

— Gerai, gerai, mama, mes parbėgsime, — ir visi nustriksena į kalną.

Pamatę draugę, jie visi sušuko "Labas!" O ji buvo labai laiminga ir džiaugėsi mažaisiais svečiais.

Jie išdykavo kartu su ja, žaidė slėpynes, lenktynes ir kitokius žaidimus. Kai jie pavargo ir sušilo, ji davė atsigerti pieno, bet jie negalėjo puodelių išlaikyti, — zuikučių kojytės per silpnos. Tada mergaitė paėmė po vieną iš eilės ir pagirdė su mažyčiu šaukštuku. Zuikučiai apsilaižė.

Staiga, vienas išgirdo mamą juos šaukiant grįžti namo.

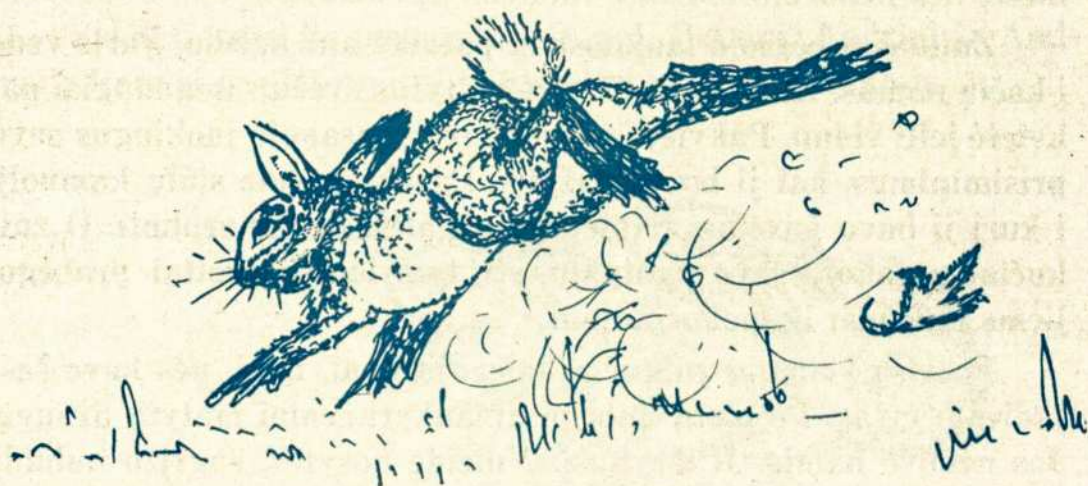
Ir taip penki mažyčiai zuikučiai, atsisveikinę su drauge, nuskubėjo kulversčiais į pakalnę namo.

Kaip paprastai ir šiandien, vos grįžus namo, jie turėjo prieš pradėdami valgyti nusiprausti, pavalgius pasimelsti ir eiti į savo mažytes lovytes. Jie buvo labai pavargę po gražių dienos įspūdžių. Greitai užmigo. Gražioji mergaitė sapne juos liūliavo. Žaidė su jais, juos glostė, glaudė prie savęs, o jie kikenė iš džiaugsmo, šokinėjo. Net mama atėjo pažiūrėti, kas ten darosi. O visa tai buvo tik sapne.

Po pusryčių ir vėl nustriksena pas draugę. Buvo ankstus rytas, ir ji dar miegojo. Jie prabudino ją ir vėl žaidė kartu. Ir taip kartojo kasdieną.

Vieną rytą jų mama prašė, kad jie nubėgtų į daržą ir atneštų morkų. Jie, linksmi dainuodami, nubėgo į daržą. Darže tylėjo suglaudę ausytės, nes mama buvo įspėjusi, kad daržo sargas yra labai piktas. Švelniais žingsniukais eidami, prisirovė morkų. Neiškentę vieną suvalgė. Pamatę sargą ateinantį laistyti pamidorų, morkomis nešini, šuoliais skubėjo iš daržo. Laimei sargas nepamatė. Pasislėpę už krūmų, jie klausėsi, ką sargas sakys. Jiems buvo saugu ir juokinga. Juokėsi taip garsiai, kad net sargas pradėjo dairytis aplinkui. O jie vis dar juokėsi, ir jų lūpytės plyšo. Zuikučių lūpytės taip ir liko įplyšusios visam laikui.

Parbėgę padavė mamai morkas. Jie šokinėjo, dainavo, džiaugėsi dienos darbu ir sugulę ilgai kalbėjosi apie nuotykius darže. Mama juos apklostė šiltai, ir visi užmigo.

Sekanti diena po tokių pramogų paprastai būna labai liūdna. Reikia valyti kambarius. Baisiai nuobodus darbas: paklok lovas, suplauk indus, nuvalyk dulkes, iššluok grindis, surink šiukšles aplink namą... Baisiai pavargo nuo tokio darbo. Susižiūrėjo vienas į kitą, sutarė darbą baigti per kelias minutes. Žaislus sustūmė po lovomis, trupinius sušlavė po stalu, užtiesalus užmetė ant lovų. Darbas baigtas! Susėdo į kampelį ir juokiasi, dainuoja. Laimė ne ilgai truko. Mama atėjo patikrinti atlikto darbo. Oi, oi!

Ji buvo tokia "maloni" ir paprašė, kad darbas būtų atliktas geriau. Mažieji turėjo vėl viską iš naujo padaryti. Prisiekė sau, kad bus geri vaikai ir ateityje darbą atliks tvarkingai.

Kitą dieną nubėgo prie upės pamėtyti akmenukų į vandenį. Vienas akmenukas pataikė tiesiai vėžliui į nugarą. Vėžlys užpyko, išlipo į krantą ir suriko:

— Jeigu dar kartą mesite akmenukus į mane, aš jus nutversiu!

Zuikučiai išsigando. Jie nenorėjo jo užgauti. Jie vėžlio nematė. Jie iš viso pirmą kartą prie upės. Jie prašo vėžlio atleisti — daugiau taip nedarysiau. . . Jie daugiau akmenukų į vandenį nebe-mėtė, nes nenorėjo užgauti vandens gyventojų.

Zuikučiai bėgiojo laukuose ir pataikė ant kelelio, kuris vedė į kačių namus. Katė, pamačiusi nematytus svečius, mandagiai pakvietė įeiti vidun. Pakvietė atsisėsti ir papasakojo juokingus savo prisiminimus, kai ji buvo mažytė. Pasakojo apie siūlų kamuolį, į kurį ji buvo įsivėlusi ir niekaip negalėjusi išsinarplioti. O zuikučiai pasakojo savo nuotykius, ir taip laikas greitai prabėgo, jiems linksmai bešnekučiuojant.

Po visų kelionių zuikučiai miegojo ilgai, ilgai, nes buvo šeštadienio rytas. Po pietų nubėgo aplankyti seniai matytą draugę. Jos nebuvo namie. Ji išvykusi. Nuleidę nosytes, sugrįžo nuliūde namo ir užmigo.

Laikas bėgo greitai. Žiema artėjo. Mama rūpinosi maisto atsarga. Vaikai turėjo prinešti į namus salotų, morkų, salierų ir kitų daržovių visai žiemai. Užėjo šalčiai, o jie šiltai ir sočiai tupėjo savo mažame namelyje. Vis galvojo apie savo gerąją draugę ir laukė greitai ateinant pavasario.

Atostogom sugrįžusi jų draugė pakvietė juos nueiti ant užšalusio ežero pačiuožinėti. Jie nemokėjo čiuožti: visi krito ant ledo, kojos slidinėjo į visas šalis. Vos galėjo pareiti namo: skaudėjo visi šonai. Zuikučiai vartaliojosi lovytėse, kol pagaliau užmigo ir saldžiai sapnavo. Sapnavo apie gėlytes, kurios kalbėjo. Jie bučiavo gėlytes ir negalėjo atsigėrėti jų grožiu ir maloniu kvapu.

Vos pabudę nubėgo prie gėlyčių vazonėlyje jas pakalbinti.

— Labas, gražiosios gėlytės, mes esame zuikučiai. — Bet jokio atsakymo nebuvo. Gėlės nekalbėjo. Jie nustebo. Nejaugi mes sapnavome. Papasakojo mamai.

— Gėlės nekalba, — sakė mama, — tik juda daiktai kalba. Prieš užmiegant, visi zuikučiai dalinosi savo žiniomis, ir vienas po kito užmigo. Tik vienas zuikutis, Tomas, niekaip negalėjo užmigti, nes jis išgirdo šuns lojimą. Garsas artėjo ir vis garsėjo. Jis iš baimės pradėjo drebėti. Visi zuikučiai bijo šunų. Jis nenorėjo broliukų pažadinti ir bijojo pajudėti. Vienas klausėsi to baisaus lojimo. Jų namelis buvo giliai paslėptas, tad šuo palojo ir nubėgo, o zuikutis užmigo.

Sekantį rytą jis papasakojo Jonui, Pauliui, Andriui ir Audriui. Jie visi pradėjo bijoti ir glaudėsi prie mamos kojų.

— Nebijokite, šuo čia neateis, — ramino mama. — Mūsų namas gerai paslėptas, nesuras.

Zuikučiai nusiramino, nes žinojo, kad mama jiems visada tiesą sako ir linki tik gero. Įsidrąsinę, nutarė vėl keliauti pas draugę.

— Ar galime mes bėgti į kalną pas draugę? — klausė savo mamos.

— Gera, — atsakė mama, — tik neužsibūkite per ilgai, kad šunys neužpultų.

Jie strikseno atsargiai, patyliai kalbėdami, kad šunys neišgirstų. O jeigu šuo šoks ir pagaus?... Tada neliktų zuikučių. Sudraskytų...

Prie draugės langų jie užmiršo šunis. Beldėsi į langus. Mergaitės nebuvo. Apibėgo aplink namą. Jos nėra.

— Kur ji? — klausė mergaitės motinos.

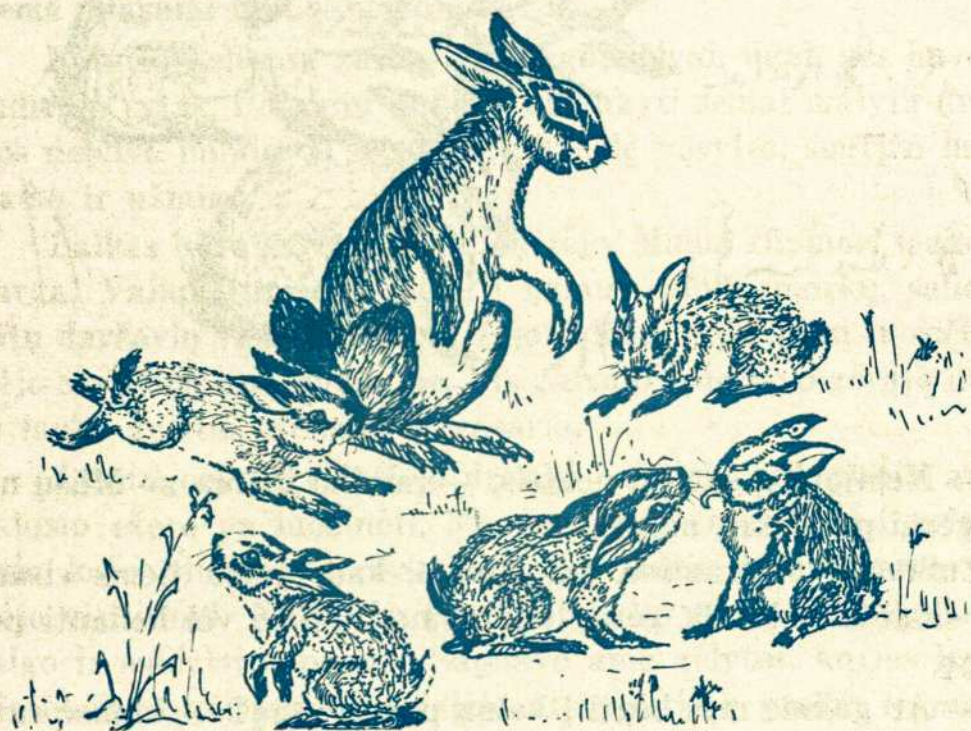
— Ji išvyko į miestą, — atsakė ponis, — aplankyti savo draugo.

— Kodėl ten, taip toli? — klausė zuikučiai.

— Kodėl? Ji ruošiasi jungtuvėms, — atsakė ponis.

— Jeigu jūs norite, jūs galite nešti gėles ir ilgą, permatomą nuotakos šydą. Ateikite trečiadienį.

Jie nuskubėjo namo ir viską papasakojo motinai. Jie buvo labai liūdni, kad mergaitė išvažiuos nuolatiniame gyvenime kažkur toli. Mama pasigailėjo jų ir prižadėjo leisti į vestuves.

Geroji mergaitė papuošė penkis zuikučius mažais juodais švarkeliais ir kaklaraiščiais. Verkė liūdni zuikučiai, verkė ir jų draugė, nes ji jų pasiilgs, ji juos buvo pamilusi. Ji pati pasipuošė balta vestuvine suknele ir ilgas, baltas šydas dengė jos švelnų veidą ir visą kūną. Ji ėjo lėtai, lėtai prie altoriaus. Du zuikučiai nešė šydą iškėlę aukštai, aukštai virš savo galvučių, o kiti trys nešė kvepiančias gėlytes. Zuikučiai didžiavosi savo pareiga lydėti ją prie altoriaus. Jiems buvo džiugu matyti ją laimingą. Bet gaila jos netekti.

Ant stalo stovėjo didelis tortas. Zuikučiams jis atrodė, kaip didžiulis namas. Ji piaustė jį ir visiems dalino. Gavo ir zuikučiai. O koks gardumas, koks minkštas ir saldus! Vos liežuviukų nenurijo. Akytės tik blizgėjo, ausytės lingavo, bet pilviukai mažyčiai ir daug suvalgyti negalėjo.

Balta, graži mergaitė bučiavo juos labai, labai ir linkėjo visada ją prisiminti.

Ji išvyko. Zuikučiai viena kojyte šluostė ašarytes, kita mąjo sudiev ilgai, ilgai... Jie jos daugiau nebematė. Bet ją sapnavo kas naktį.

MĖGSTU RAŠYTI

Nida Pemkutė dalyvavo Illinois valstybės amerikiečių mokyklų rašinių konkurse. Jos parašyta pasaka "Penki mažyčiai zukučiai" laimėjo aukštą pagyrimą. Iš 186 laimėtojų Nida buvo vienintelė lietuvaitė. Ji pati išvertė savo pasaką į lietuvių kalbą. Nida yra ateitininkė ir lanko Dariaus ir Girėno lit. mokyklą Čikagoje. Kiekvieną šeštadienį, važinėdama į lituanistinę mokyklą, Nida padaro 100 mylių kelionę.

Nida Pemkutė

MĖGSTAME VAIDINTI

Hamiltono Kanadoje vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos mokiniai pasirodo scenoje įvairių švenčių ir minėjimų proga. Nuotr. J. Miltenio.